

Jaarverslag Commissie van Toezicht

RJJI Den Hey-Acker, te Breda

2025

Inhoud

1.	Inleiding/Voorwoord	3
2.	Commissie van Toezicht Den Hey-Acker	3
2.1.	Leden	3
2.2.	Vergaderingen en andere relevante overleggen	4
2.3.	Deskundigheidsbevordering	5
3.	De toezichthoudende taak	6
3.1.	Werkwijze toezichthoudende taak	6
3.1.1.	Contacten met de Jongerencommissie (Joco)	6
3.1.2.	Medische dienst	6
3.2.	Specifiek aandachtspunt voor 2025; uitvoering dagprogramma	6
3.3.	Specifiek aandachtspunt voor 2025; sociale en fysieke veiligheid	7
3.4.	Overige aandachtspunten in het verslagjaar	7
4.	De bemiddelingstaak	8
5.	De rechtsprekende taak	9
5.1.	De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	9
5.2.	Bijzondere klachten	11
6.	De adviestaak	11
6.1.	Sociale veiligheid	11
6.2.	Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen	11
7.	Algemene conclusie	12
8.	Bijlagen	13

1. Inleiding/Voorwoord

Dit is het jaarverslag van de Commissie van Toezicht (verder ook: de commissie) van de Rijks Justitiële Jeugdinrichting (RJJJ) Breda, Den Hey-Acker. De RJJJ bestaat in 2025 uit drie locaties, namelijk De Hartelborgt in Spijkenisse, De Hunnerberg in Nijmegen en Den Hey-Acker in Breda. De RJJJ is een gesloten justitiële jeugdinrichting, die plaats biedt aan jongeren van 12 tot 24 jaar, die om een strafrechtelijke reden zijn opgenomen. De jongeren zitten gedetineerd op basis van een preventieve hechtenis, nachtdetentie, jeugddetentie of een PIJ-maatregel.

In Den Hey-Acker is in 2025 plaats voor 96 jongens. Zij zijn ondergebracht in de volgende groepen, al dan niet met een (landelijke) bestemming.

Groepsindeling:

Groep 1 Individuele Traject Afdeling (ITA)

Groep 2 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) tot september 2025, daarna kort verblijf (KV)

Groep 3 kort verblijf (KV)

Groep 4 KV

Groep 5 lang verblijf (LV)

Groep 6 LV

Groep 7 LV / Resocialisatie

Groep 8 KV

Groep 9 licht verstandelijk beperkt / very intensive care (LVB/VIC)

Groep 10 ernstige seksuele problematiek (ESP)

Groep 11 - (staat leeg vanwege personeelstekort, wordt gebruikt als wisselgroep)

Capaciteit

Product	RJJJ Den Hey-Acker	RJJJ (landelijk)
NBI kort regulier	40	118
NBI lang regulier	32	80
NBI lang LVB VIC	6	6
NBI lang ITA	8	8
NBI lang ESP	8	8
Totaal operationele capaciteit	94	274
Reserve capaciteit	2	9
Totale capaciteit	96	283

Dit jaarverslag geeft een indruk en overzicht van de werkzaamheden van de commissie in het jaar 2025. De commissie kijkt op 2025 terug als een uitdagend jaar waarin het voor de commissie van toezicht lastig was om invulling te geven aan haar toezichhoudende en adviserende taak.

2. Commissie van Toezicht Den Hey-Acker

2.1. Leden

Op basis van artikel 7, eerste lid, van de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen (BJJI) wordt bij elke inrichting, dan wel afdeling, door de minister een Commissie van Toezicht ingesteld. In artikel 14 van het Reglement justitiële jeugdinrichtingen is bepaald dat de commissie uit ten minste zes leden bestaat en zo breed mogelijk dient te zijn samengesteld. Van de commissie maken volgens het Reglement in elk geval deel uit: een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht, een advocaat, een deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen en een deskundige op het gebied van de pedagogische hulpverlening.

De samenstelling van de commissie voldoet aan deze vereisten. De commissie bestaat acht leden, te weten twee rechters, een advocaat, een GZ-psycholoog, een medewerker van Jeugdbescherming Brabant, een hoofdinspecteur van politie, een arts en een ondernemer met een onderwijsachtergrond. De beklagcommissie wordt gevormd door de twee rechters en de advocaat.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de RJJJ Den Hey-Acker 2025:

Rol	Naam
Voorzitter	mr. C.E.M. Marsé (<i>rechter</i>) (lid sinds 1 februari 2018)
Leden:	
Met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht <i>Voorzitter beklagcommissie</i>	mr. A.D. Scheffers (<i>rechter</i>) (lid sinds 1 mei 2024)
Advocaat	mr. S.M. Schipper (<i>advocaat</i>) (lid sinds 1 juli 2023)
Medicus	dr. D.I.M. Kuijpers (<i>arts</i>) (lid sinds 1 februari 2021)
Gedragwetenschapper	drs. R. Adrianow (<i>GZ-psycholoog</i>) (lid sinds 1 maart 2023)
Pedagogisch hulpverlener	W. Gijsbrechts (<i>werkzaam bij Jeugdbescherming Brabant</i>) (lid sinds 15 mei 2020)
Algemeen lid	J.A. Pieters EMTP (<i>hoofdinspecteur van politie</i>) (lid sinds 1 april 2024)
Algemeen lid	R. Ogink (<i>gepensioneerd ondernemer met onderwijsachtergrond</i>) (lid sinds 1 januari 2021)
Ambtelijk secretaris	R.P.H. Bukkems (tot en met 31 oktober 2025) C.M.A. Groenendaal (sinds 1 juni 2025)

In het verslagjaar zijn er geen nieuwe leden benoemd en hebben er geen leden de commissie verlaten.

De commissie wordt administratief bijgestaan door het secretariaat, ondergebracht bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant. R.P.H. Bukkems heeft de rechtbank, en daarmee het secretariaat, verlaten. C.M.A. Groenendaal is per 1 juni 2025 benoemd als ambtelijk secretaris van de commissie.

2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen

De commissie overlegt elke eerste maandag van de maand, aansluitend aan de beklagzitting, in de inrichting. In de maand augustus is vanwege het zomerreces geen vergadering gehouden. Bij het eerste en grootste deel van de vergadering zijn de manager primair proces T. Tromp en de juridisch medewerker van de inrichting S. Franssen of J. Ligtenberg (zij hebben elkaar opgevolgd) aanwezig. Bij sommige vergaderingen is ook de manager opvoeding en behandeling R. Zacht aangesloten. De voorzitter van de commissie zit de vergaderingen voor en de leden zijn fysiek aanwezig. Een enkele keer sluit een deelnemer digitaal of telefonisch aan bij het overleg. Na het eerste deel van de vergadering heeft de commissie afzonderlijk overleg.

Van alle vergaderingen worden notulen opgemaakt en vastgesteld. Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de commissie met de directie behoren onder meer:

- de opening;
- verslaglegging van de vorige vergadering;
- ingekomen stukken, uitgaande stukken en mededelingen van de voorzitter;
- het Joco-verslag;
- uitspraken van de beklagcommissie en de afdeling rechtspraak van de RSJ (verder: RSJ);
- de verslagen van de maandcommissaris;
- mededelingen vanuit de directie (incidenten en meldingen);
- rondvraag;
- sluiting.

De vergaderstukken zijn in de Samenwerkruimte (SWF) geplaatst, zodat de leden veilig kennis kunnen nemen van de stukken.

De commissie heeft zich tijdens de vergaderingen met de directie onder meer laten informeren over:

- het functioneren van de inrichting;
- de personele bezetting, in het bijzonder het personeelstekort, en de gevolgen daarvan voor het programma van de jongeren;
- de werving van nieuwe medewerkers;
- voorgevallen incidenten en de afhandeling daarvan;
- de bejegening van de jongeren door het personeel;
- de berichtgeving in de media over de inrichting;

- een opgestart cultuuronderzoek binnen de inrichting;
- de protocollen in de inrichting;
- aangetroffen contrabande;
- de uitstroom van de groep AMV-ers.

Tijdens de vergadering in november 2025 zijn op uitnodiging van de commissie de algemeen directeur van de RJI, H. Pinkster en de pedagogisch directeur van de RJI, C. Peeters aangesloten. Gesproken is onder meer over de gevoelde fysieke en sociale (on)veiligheid in de inrichting, de capaciteitsproblemen, de personele problematiek en het cultuuronderzoek.

Overleg met de Kerngroep CvT's

Tweemaal per jaar overleggen de voorzitters van de CvT's van de jeugdinstellingen met de Kerngroep CvT's. Dit verslagjaar hebben deze overleggen digitaal plaatsgevonden in mei en november. Van dit overleg wordt een verslag gemaakt.

Gesprek met cultuuronderzoeker

In juli 2025 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen twee leden van de commissie en de cultuuronderzoeker, die is ingeschakeld door de directie. Van dit gesprek is een gespreksverslag gemaakt.

Gesprek voorzitter en manager primair proces

Het jaarlijkse informele koffie-gesprek tussen de voorzitter van de commissie en de manager primair proces T. Tromp heeft plaatsgevonden in augustus 2025.

Overleg met plv. directeur Forzo/RJI

Gemiddeld twee keer per jaar overleggen de voorzitters van de CvT's van de RJI met E. Leistra, de plv. directeur Forzo/RJI van DJI. De voorzitter heeft deelgenomen aan deze digitale overleggen in februari en september 2025. Van dit overleg is een verslag gemaakt.

Gesprek met de Inspectie van Justitie en Veiligheid

In oktober 2025 heeft de Inspectie van Justitie en Veiligheid gesproken met twee leden van de commissie. Hiervan is een gespreksverslag opgesteld. Er is gesproken over de onderwerpen personele capaciteit, dagprogramma, samenwerking met de directie, sociale onveiligheid, handelingsperspectief directie en afstand en nabijheid.

2.3. Deskundigheidsbevordering

In het kader van deskundigheidsbevordering zijn in 2025 diverse initiatieven ondernomen.

Landelijke themadag

De kerngroep CvT's heeft een landelijke themadag georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst was er gelegenheid om kennis te nemen van actuele ontwikkelingen, waren er diverse sprekers en konden ervaringen uitgewisseld worden met leden van andere commissies en ketenpartners (RSJ, NOM, Inspectie, etc.). Helaas is het vanwege werkverplichtingen geen van de leden van de commissie gelukt deze landelijke themadag te bezoeken.

Cursus van Radar Vertige

Eén van de portefeuillehouders sociale veiligheid van de commissie heeft bij Radar Vertige de cursus Sociale Integriteit & Ongepast Gedrag gevolgd. Hierin kwamen onderwerpen aan bod zoals integer handelen, afstand versus nabijheid en het creëren van een veilige cultuur. De training werd goed beoordeeld, maar voor een ervaren GZ-psycholoog was de aangeboden stof wel wat te algemeen.

Landelijke bijeenkomst secretarissen

Verder heeft de secretaris de jaarlijkse landelijke bijeenkomst voor secretarissen bijgewoond. Ook hier werden uiteenlopende onderwerpen behandeld en werden ervaringen uitgewisseld.

Kenniscentrum Commissie van Toezicht

De website van het Kenniscentrum Commissie van Toezicht is een bron van (achtergrond)informatie en wordt door de leden regelmatig geraadpleegd. Het Kenniscentrum stuurt maandelijks een digitale nieuwsbrief aan de commissie met relevante informatie. Deze nieuwsbrief wordt onder de leden verspreid.

Kerngroep Commissies van Toezicht

De Kerngroep Commissies van Toezicht – het landelijk aanspreekpunt voor de Commissies van Toezicht en gesprekspartner voor de bij het toezicht betrokken instanties/ketenpartners – houdt de commissie op de hoogte van diverse onderwerpen die het werk van de commissie raken. De door de Kerngroep verspreide Nieuwsbrief wordt besproken in de maandelijkse commissievergadering.

Jurisprudentie

Verder zijn tijdens de vergaderingen de uitspraken van de beklagcommissie besproken en is de jurisprudentie van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) aan bod gekomen.

3. De toezichthoudende taak

3.1. Werkwijze toezichthoudende taak

De commissie heeft een toezichthoudende taak die zij uitoefent door maandelijks tijdens de vergadering met de directie informatie op te halen over het reilen en zeilen in de inrichting en hierover met de directie in gesprek te gaan.

Ook geeft de commissie invulling aan de toezichthoudende taak door een maandcommissaris tenminste twee keer per maand de inrichting te laten bezoeken. De maandcommissaris spreekt met de jongeren die een klacht of spreekbriefje bij de commissie hebben ingediend en proeft de sfeer op de groepen. De maandcommissaris maakt per bezoek een verslag waarin per klacht of spreekbriefje een samenvatting wordt gegeven. Deze verslagen worden aan de vergaderstukken toegevoegd. Daarnaast worden belangrijke punten tijdens de vergadering toegelicht.

Naar aanleiding van de blijvende aandacht voor het onderwerp 'sociale veiligheid' heeft de commissie op verzoek van de Kerngroep CvT's een portefeuille sociale veiligheid in het leven geroepen. Hoewel iedere maandcommissaris sociale veiligheid hoog in het vaandel heeft staan, zijn de gedragswetenschapper en de pedagogisch hulpverlener als portefeuillehouder sociale veiligheid benoemd. Zij zijn in dit verslagjaar in één specifieke casus ter consultatie gevraagd.

Stukken voor de vergadering en klachten voor de maandcommissaris worden in de SWF gezet en kunnen vanuit daar door de leden worden gelezen of geprint. Ook kan de maandcommissaris zelf verslagen of andere documenten opslaan in de SWF.

De onderlinge samenwerking binnen de commissie is goed.

De samenwerking en communicatie met de directie is in het verslagjaar moeizamer verlopen dan andere jaren. De commissie is niet altijd geïnformeerd over incidenten. De commissieleden raakten tweemaal pas op de hoogte van een incident toen hierover berichtgeving in lokale media verscheen. Ook hoorde de commissie pas nadat zij een advies had verstrekt aan de directie om een extern onderzoeksbureau in te schakelen naar aanleiding van het door het personeel en de jongeren gevoelde onveiligheid, dat er al een 'cultuuronderzoek' bij een externe partij was aangevraagd. Dit terwijl op de maandelijkse vergaderingen dit onderwerp een aantal keer besproken is en is door commissieleden aangegeven dat er niets mee werd gedaan. De communicatie blijft een belangrijk punt van aandacht. Er is herhaaldelijk gesproken over verwachtingen over en weer. De commissie wil graag transparant en helder worden geïnformeerd over incidenten en hetgeen overigens speelt in de inrichting. Dit om haar toezichthoudende taak zo goed mogelijk te kunnen vervullen.

3.1.1. Contacten met de Jongerencommissie (Joco)

De Jongerencommissie (Joco) van den Hey-Acker komt gemiddeld zes keer per jaar bij elkaar. De commissie sluit hier niet bij aan. Het verslag wat van iedere bijeenkomst wordt gemaakt, wordt wel besproken op de maandelijkse vergadering. De volgende onderwerpen worden besproken: actuele zaken, huishoudelijke zaken, onderwijs en vrije tijd.

3.1.2. Medische dienst

In het verslagjaar is één medische klacht doorverwezen naar de beroepscommissie van de RSJ.

3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; uitvoering dagprogramma

Ook in 2025 was personeelstekort in Den Hey-Acker een feit. De oorzaak hiervan ligt deels in het niet ingevuld krijgen van vacatures (zowel op HBO als MBO-niveau) en deels in een hoog ziekteverzuim. Daarnaast is de RJJ per 1 april 2025 streng gaan handhaven op de wet DBA, waardoor er geen gebruik meer kan worden gemaakt van ZZP'ers. Ook dit is voelbaar in het personeelsbestand. Ook het eerder ingezette beleid van drie pedagogisch medewerkers op de groep, ook wanneer de jongeren bij onderwijs zijn, draagt bij de krapte.

De directie heeft haar best gedaan om in het verslagjaar zo min mogelijk gebruik te maken van een alternatief dagprogramma. In plaats daarvan zijn, in navolging van het grootste deel van 2024, heel 2025 structureel twee dagdiensten per week per groep (m.u.v. de ITA) gedraaid. Om de zomerperiode te overbruggen zijn in deze periode zelfs drie dagdiensten per week gedraaid. Hierdoor zijn de groepen twee avonden per week gesloten en komt het aantal uur aan gezamenlijke activiteiten op ongeveer 74 uren, in plaats van het wettelijk minimum

van 77 uren. Omdat het wettelijk minimum aantal uren structureel niet wordt gehaald, compenseert de inrichting de jongeren financieel met € 5,00 per week. Dit bedrag wordt automatisch op hun interne rekening gestort.

In de praktijk worden ook voornoemde 74 uren door ziekteverzuim, alarmsituaties, spitacties en onverwachte gebeurtenissen niet iedere week gehaald. Dit wordt vaak opgelost door half-om-half te draaien en bij in uitzonderlijke situaties door een groep extra in de avond te sluiten. De jongeren worden hiervoor door de inrichting extra gecompenseerd in natura, bijvoorbeeld met chips en frisdrank. Over deze extra compensatie in natura werd geklaagd. Bij uitspraak van 16 januari 2025 (klacht HA-2024-263) heeft de beklagcommissie geoordeeld dat het beroep op overmacht door de directie niet meer kan worden gehonoreerd en dat extra geldelijke compensatie dient te worden toegekend wanneer het aantal uren aan gezamenlijke activiteiten onder de 74 uur komt. De beroepscommissie van de RSJ heeft deze uitspraak van de beklagcommissie in haar uitspraak van 18 april 2025 vernietigd en geoordeeld dat de jongeren met de standaardvergoeding van € 5,00 per week voldoende worden gecompenseerd. De beklagcommissie heeft deze uitspraak, geleet op de brief van de (voormalig) minister van Rechtsbescherming van 2 februari 2023¹ zo opgevat, dat de beroepscommissie van de RSJ de standaardvergoeding van € 5,00 per week voldoende acht voor compensatie van gezamenlijke activiteiten tussen de 62 uren en 77 uren per week.

In september 2025 heeft de commissie, om duidelijk te scheppen bij de jongeren, een informatiebrief verstrekt aan alle groepen, waarin deze jurisprudentie is uitgelegd. Daarbij is een standaard klachtenformulier verstrekt waarop per dag kan worden aangegeven hoeveel uren aan gezamenlijke activiteiten hebben plaatsgevonden. Ook is in deze brief aangegeven dat indien een jongere terecht klaagt dat er minder dan 8,5 uur per dag gezamenlijke activiteiten hebben plaatsgevonden, de beklagrechter € 2,50 per dag aan compensatie zal toekennen. Dit was tot dan toe in overeenstemming met het standpunt van de directie en de jurisprudentie van de RSJ. Tegen de uitspraak van 1 september 2025 (klacht HA-2025-171), waarin € 2,50 om deze reden werd toegekend, is de directie echter in beroep gegaan bij de RSJ, omdat zij dit standpunt wil verlaten. De RSJ heeft nog niet op dit beroep beslist. De beklagcommissie zet de huidige lijn voort.

De verstrekking van de brief met standaard klachtenformulier over het aantal uren zorgde voor een gestroomlijnder behandeling van deze klachten. Doordat de RSJ nog geen uitspraak heeft gedaan over de compensatie van € 2,50 per dag vanwege het niet halen van de 8,5 uur per dag en het de interpretatie van de beklagcommissie is dat de RSJ bedoelt dat de € 5,00 per week voldoende compensatie is indien het aantal uren buiten kamer tussen de 62 en 77 bedraagt, blijft er echter onzekerheid of deze geboden compensatie voldoende is. De commissie meent van niet. Tot slot bevreemdt het de commissie erg dat de directie voor de verschillende locaties van de RJJI verschillende standpunten en compensaties hanteert. De commissie is van mening dat binnen de RJJI de compensatiebedragen en -regels hetzelfde moeten zijn en dat deze eveneens zouden moeten gelden voor de twee andere jeugdinstellingen². Jongeren worden met enige regelmaat overgeplaatst van de ene JJI naar de andere en het is voor hen niet te begrijpen dat de regels met betrekking tot het niet halen van het wettelijk minimum uren buiten kamer overal verschillend zijn.

3.3. Specifiek aandachtspunt voor 2025; sociale en fysieke veiligheid

De commissie maakte zich in het verslag jaar ernstige zorgen over de sociale en fysieke veiligheid in de inrichting, zowel voor de jongeren als voor het personeel. Dit zal uitgebreider worden beschreven onder de Adviserende taak. In het verslagjaar is hierover regelmatig contact geweest tussen de commissie en de directie. Aan het einde van het verslagjaar heeft de commissie aangegeven dat zij zich in de vergaderingen onvoldoende geïnformeerd voelde om haar toezichthoudende taak naar behoren uit te oefenen. Een aantal incidenten is niet aan de commissie gemeld en ondanks het steeds ter sprake komen van gevoelde sociale en fysieke onveiligheid onder zowel personeel als jongeren, is de commissie niet geïnformeerd over een reeds uitgezet cultuuronderzoek. Als gevolg hiervan is het agendapunt 'incidenten' standaard aan de Agenda van de vergadering toegevoegd en heeft de directie toegezegd in de toekomst evaluatierapporten van incidenten met de commissie te delen.

3.4. Overige aandachtspunten in het verslagjaar

Tijdens de gesprekken van de maandcommissarissen met gedetineerden en uit de klachtafhandeling door de beklagcommissie is, naast de hierboven beschreven punten, nog een aantal onderwerpen naar voren gekomen waarover de commissie nader heeft gesproken met de directie, bijvoorbeeld:

- aangetroffen contrabande;
- de bejegening van personeel richting jongeren;
- toegang van de jongeren tot de wetten- en regelgeving van het penitentiair recht;

¹ Kamerstukken II 2022/2023, 24 587, nr. 881

² JJI Lelystad en FC Teylingereind

- per groep wisselende sancties (zoals tv op kamer in de nacht bij uitsluiting van activiteiten).

4. De bemiddelingstaak

De commissieleden zijn, met uitzondering van de leden van de beklagcommissie, bij toerbeurt maandcommissaris.

De jongeren kunnen via een klacht of een spreekbriefje bij het secretariaat van de commissie kenbaar maken dat zij een gesprek met de maandcommissaris wensen. De maandcommissaris geeft bij de inrichting aan wanneer hij/zij die maand langskomt. De commissie vindt het belangrijk om zichtbaar te zijn en klachten snel te bespreken. De maandcommissaris bezoekt daarom minstens tweemaal per maand de inrichting om met de jongeren een gesprek te voeren over de bij hen bestaande klachten.

Na ontvangst van de klacht stuurt het secretariaat een bevestiging van ontvangst naar de jongere, met een kopie van het klaagschrift. Daarin wordt melding gemaakt dat de klacht of het verzoek om een gesprek in handen is gesteld van de maandcommissaris en dat deze binnenkort zal langskomen.

Het secretariaat stuurt op de dag van ontvangst van de klacht een e-mail aan de directie van de inrichting met het verzoek een weergave van feiten te verstrekken. Deze weergave dient zo spoedig mogelijk te worden verstrekt. In het geval van een ordemaatregel of disciplinaire straf wordt tegelijkertijd een verweer van de directie gevraagd. De reactie daarop wordt aan de maandcommissaris verstrekt. De maandcommissarissen zijn van mening dat een gesprek beter loopt als zij aan de jongeren al kunnen vertellen (aan de hand van de weergave van feiten) hoe de inrichting over een bepaald voorval denkt. De maandcommissaris spreekt de jongere en tracht door bemiddeling een oplossing te bereiken. Indien gewenst en opportuun wordt na dit gesprek met het afdelingshoofd of de manager primair proces gesproken over de mogelijkheden voor bemiddeling.

Het tijdig verstrekken van weergaven van feiten is in 2025 voor een groot deel goed verlopen, met dank aan de juridisch medewerker van de inrichting.

Van het bemiddelingsgesprek maakt de maandcommissaris een verslag. Dit verslag wordt verzonden aan het secretariaat, waarna het administratief wordt verwerkt. Hierna wordt het verslag besproken tijdens de maandelijks vergadering.

Tijdens de gesprekken met de maandcommissaris zijn de volgende onderwerpen veelvuldig aan de orde gekomen:

- luchten;
- bejegening;
- dagprogramma;
- disciplinaire straffen en ordemaatregelen;
- bewegingsvrijheid.

Cijfers

Verslagjaar 2025 startte met een beginvoorraad van 46 klachten. In totaal zijn 397 klachten ontvangen van de jongeren. Dit is 25% meer dan in 2024. In alle zaken is bemiddeld, tenzij de jongere de klacht heeft ingetrokken of de inrichting heeft verlaten. Er zijn 125 klachten ingetrokken na bemiddeling door de maandcommissaris. In totaal zijn 177 klachten vóór of tijdens de zitting ingetrokken.

Als bijlage bij dit jaarverslag wordt een managementoverzicht en een totaaloverzicht van de afdoening van klachten uit het registratiesysteem Klaver gevoegd.

Aantal ingekomen klachten	397	(2024: 312)
Soort afdoening		
Ingetrokken (voorafgaand)	38	
Ingetrokken ter zitting	14	
Ingetrokken na bemiddeling	125	
Afdoening na rogatoir verzoek	6	
Niet-ontvankelijk	18	
Ongegrond	52	
Geground	45	
Deels gegrond	-	
Overgedragen	2	
Grief afgedaan	6	
Onbevoegd	-	
Totaal uitstroom klachten	306	
Klachten 'onder handen' eind 2025	137	

5. De rechtsprekende taak

5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

Als de klacht na bemiddeling door de maandcommissaris wordt doorgezet, behandelt de beklagcommissie de klaagschriften die door de jongeren (en/of hun advocaat) zijn ingediend. Maandelijks vindt er een beklagzitting plaats. Vanwege de grote hoeveelheid klachten heeft in mei 2025 een extra beklagzitting plaatsgevonden. De beklagcommissie houdt in beginsel enkelvoudig zitting. De zittingen in juli en september 2025 zijn meervoudig behandeld, waarbij een rechter of advocaat als voorzitter heeft gefungeerd en twee overige commissieleden als bijzitters. De beklagcommissie tracht zoveel mogelijk ter zitting overeenstemming te bereiken tussen klager en directie. Als dit niet lukt, doet zij zoveel mogelijk direct mondeling uitspraak. De beklagcommissie wordt ondersteund door één van de secretarissen.

De beklagcommissie heeft in het verslagjaar 13 beklagzittingen gehouden in de inrichting. Er zijn 115 klachten met een uitspraak van de beklagcommissie afgedaan. Dit betreft zowel mondelinge als schriftelijke uitspraken. Dit zijn circa 40 uitspraken minder dan in het vorige verslagjaar.

De meest voorkomende onderwerpen zijn:

1. behandeling;
2. bewegingsvrijheid;
3. bejegening;
4. activiteiten (diversen);
5. compensatie.

Bejegening, bewegingsvrijheid en activiteiten waren ook in 2024 de meest voorkomende onderwerpen van klachten.

In onderstaande tabel staan de klachten uit 2025 gerangschikt per klachtonderwerp.

Overzicht soorten klachten per onderwerp	Aantal
Activiteiten (diversen)	40
Activiteiten (luchten)	19
Activiteiten (arbeid)	2
Behandeling	75
Bejegening	45
Bewegingsvrijheid	59
Compensatie	27
Contact buitenwereld (bellen)	14
Contact buitenwereld (bezoek)	7
Controle	12
Disciplinaire straf	7
Geweld	4
Informatie/procedure	2
Nog onbekend	1
Ordemaatregel	5
Persoonlijke voorwerpen	16
Regime	1
Rogatoir verzoek	22
Schadeverhaal	1
Selectie/overplaatsing (extern)	1
Time-out	2
Toezicht	1
Verzorging (diversen)	17
Verzorging (medische)	7
Verzorging (persoonlijke)	10
Totaal	397

Het tijdig verstrekken van verweren gaat in 2025 grotendeels volgens afspraak. Sinds er een juridisch medewerker in dienst is bij Den Hey-Acker voldoen de verweren aan de norm. De verweren bevatten meer informatie dan alleen de weergave van feiten en bevatten een juridisch kader. De door de directie ingenomen standpunten worden niet altijd met stukken onderbouwd.

In enkele zaken is hoger beroep ingesteld en heeft de RSJ een uitspraak gedaan. Het niet onderbouwen met stukken door de directie heeft een aantal maal tot een gegronde uitspraak geleid.

Doorlooptijden

In de wet is opgenomen dat de beklagcommissie zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen een termijn van vier weken, uitspraak doet.³ Deze termijn begint te lopen vanaf de datum waarop het klaagschrift is ontvangen. Indien deze termijn niet wordt gehaald, kan de beklagcommissie deze termijn verlengen en dienen klager en de directeur hiervan op de hoogte te worden gebracht. Het versturen van de brief met de termijnverlenging gebeurt in de praktijk vanwege efficiency-overwegingen niet. Er zou dan standaard in iedere klacht die niet na bemiddeling door de maandcommissaris wordt ingetrokken een verlengingsbrief uit moeten gaan en het is voor eenieder duidelijk dat de termijn van 4 weken met één zitting per maand niet gehaald kan worden.

Uit onderstaand overzicht met de gerealiseerde doorlooptijden uit 2025 blijkt dat de wettelijke termijn in veel gevallen niet wordt behaald. De gemiddelde doorlooptijd bedroeg in 2025 56 dagen, waar deze in 2024 50 dagen bedroeg. De oorzaak is onder andere gelegen in de hoeveelheid klachten, het aantal klachten waarbij een advocaat is betrokken en de lange doorlooptermijn wanneer een jongere rogatoir moet worden gehoord. Vooral in de klachten met advocaten loopt de doorlooptijd met één zitting per maand erg op. De uitnodiging voor de zitting wordt kort van tevoren verstuurd, waardoor advocaten vaak verhinderd zijn. De volgende zitting is dan pas weer over een maand. Hetzelfde geldt wanneer een jongere op het tijdstip van de zitting niet

³ Artikel 72, eerste lid van de BJJJ.

aanwezig is vanwege bijvoorbeeld (werk)verlof. Gekeken wordt hoe de wettelijke termijn in de toekomst in meer gevallen kan worden gehaald.

Doorloop termijnen in dagen	Aantal
0-10	49
11-30	79
31-40	16
41-50	30
51-60	24
>60	108
Totaal	306

5.2. Bijzondere klachten

Zoals hiervoor is aangegeven hadden ook dit jaar veel klachten betrekking op de bewegingsvrijheid; deze klachten betreffen vooral het 'half om half draaien' op de groepen. Bij het half om half draaien is minder tijd voor groepsactiviteiten en in plaats daarvan verblijven de jongeren op hun kamer.

Verder is opvallend dat ruim 50 klachten door dezelfde jongere zijn ingediend.

6. De adviestaak

6.1. Sociale veiligheid

Invulling werkwijze sociale veiligheid

Door de Kerngroep Commissies van Toezicht is, namens de (voormalig) minister van Rechtsbescherming, speciale aandacht geschonken aan het onderwerp 'sociale veiligheid'. Sociale veiligheid is breed en omvat pesten, roddelen, intimidatie, discriminatie, racisme en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Met name vanuit de toezichthoudende taak ziet de commissie toe op een correcte bejegening van de gedetineerde, in het jeugdveld een vaak kwetsbare jongere. Dit behelst de signalering van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag en het bespreekbaar maken van dit gedrag met de directie van de inrichting. In de lijn met de wens van de Kerngroep is in 2024 een tweetal portefeuillehouders sociale veiligheid benoemd. Zij hebben hun taken in 2025 voortgezet. Iedere maandcommissaris heeft echter ook de sociale veiligheid hoog in het vaandel staan.

Meldingen en afhandeling

Er zijn in het verslagjaar relatief veel klachten ingediend over bejegening door het personeel. Dit varieert van racistische uitingen, tot grof taalgebruik, tot (bedreiging met) geweld. Deze klachten en de signalen die personeelsleden afgaven over een onveilig sociaal en fysiek werkklimaat, zowel tegenover de maandcommissarissen als in de Brabantse schrijvende pers, zijn op de maandelijkse vergaderingen besproken. De directie gaf aan de signalen uit de pers, net als in 2022 en 2023, niet serieus te nemen en de bejegeningklachten te bespreken met de betreffende pedagogisch medewerkers.

In 2025 is daarnaast melding gemaakt van een aantal incidenten. Bij een aantal incidenten hebben jongere zich – ofwel door toedoen van personeel, ofwel door toedoen van een groepsgenoot – onder medische behandeling moeten laten stellen. Over een aantal incidenten is de commissie adequaat geïnformeerd en over sommige incidenten is de commissie niet geïnformeerd. Zij raakte hiervan pas op de hoogte door berichtgeving in de pers op het moment dat de zaak voor de rechter kwam.

Er hebben vanuit DJI evaluaties plaatsgevonden door de incidentevaluatie commissie van twee incidenten. Er zijn aanwijsbare oorzaken voor de incidenten onderzocht en gezocht naar acties om dergelijke incidenten zoveel mogelijk te voorkomen of de gevolgen daarvan zo beperkt mogelijk te houden. Naar aanleiding van de rapporten van de incidentevaluatie commissie heeft de directie actie ondernomen. De directie heeft toegezegd deze rapporten in de toekomst met de commissie te delen.

6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen

Met de directie is ook gesproken over het krantenartikel van BN De stem van 3 mei 2025 betreffende Den Hey-Acker. Vanwege de herhaaldelijke meldingen uit diverse hoeken ten aanzien van de sociale- en fysieke veiligheid in de inrichting, heeft de commissie op 26 mei 2025 een schriftelijk advies uitgebracht aan de directie van de RJI en van Den Hey-Acker. De commissie heeft geadviseerd om een extern onderzoeksbureau in te schakelen om grondig onderzoek te doen naar de gevoelens van fysieke en sociale (on)veiligheid onder het personeel en de jongeren en hierover te laten rapporteren.

Op dit advies is adequaat gereageerd door de directie van de RJI met een brief van 6 juni 2025. Hierin stelt de directie dat zij de zorgen van de commissie over de situatie bij Den Hey-Acker herkent en deelt. Zij deelt mee

dat in 2024 een herteltraject is gestart om deze problemen aan te pakken en inmiddels een externe onderzoeker is ingeschakeld om een cultuurscan te doen bij Den Hey-Acker. Hoewel de commissie blij was met het feit dat één en ander al door de directie was opgepakt, verbaasde het haar dat – gelet op de vele malen dat het onderwerp op de vergaderingen is besproken – de commissie niet eerder is geïnformeerd over het hersteltraject en het inzetten van een externe onderzoeker. Op uitnodiging van de commissie hebben de algemeen directeur en de pedagogisch directeur van de RJJi op de vergadering van november 2025 een en ander toegelicht en heeft de commissie haar ernstige zorgen kunnen overbrengen en toelichten.

Nadat de commissie in november 2025 een brief van de directie van de RJJi heeft ontvangen, waarin de directie signaleerde dat de commissie in deze haar bevoegdheden te buiten ging, heeft de commissie in december 2025 een brandbrief geschreven aan de directeur-generaal van DJI waarin zij haar zorgen heeft geuit en geadviseerd heeft maatregelen te treffen om de fysieke en sociale veiligheid in Den Hey-Acker te herstellen.

Tot slot heeft de commissie net als voorgaande jaren haar zorgen uitgesproken over de hoeveelheid contrabande die wordt binnengebracht in de inrichting. Er zijn meerdere telefoons en hoeveelheden softdrugs op de groepen aangetroffen. Dit heeft negatieve gevolgen voor de orde en veiligheid in de inrichting. De commissie heeft, net als in het vorig verslagjaar, de directie geadviseerd meer aandacht te besteden aan de zogeheten 'betrokken distantie' onder het personeel. Daarbij heeft de commissie onder meer in overweging gegeven om het personeel herkenbare RJJi-kleding te laten dragen. Dat hoeft geen heel uniform te zijn, het dragen van een RJJi-poloshirt is wat de commissie betreft voldoende.

7. Algemene conclusie

Samenvattend concludeert de commissie dat 2025, gezien vanuit het gezichtspunt van de commissie, een lastig jaar is geweest voor Den Hey-Acker.

Het structurele personeelstekort blijft een prangend punt van zorg. Het gehele jaar is er structureel gewerkt met twee, en in de zomermaanden drie, dagdiensten, waardoor het aantal uren gezamenlijke activiteiten 74 uur of minder bedraagt. Dat is onder het wettelijk minimum van 77 uren. Jongeren worden hiervoor gecompenseerd met € 5,00 per week.

Er zijn veel klachten ingediend over de bejegening van de jongeren door het personeel. Verder hebben een aantal heftige (gewelds)incidenten plaatsgevonden. De commissie maakt zich ernstig zorgen over de fysieke en sociale (on)veiligheid in de inrichting. De commissie heeft herhaaldelijk en vanuit diverse hoeken meldingen van personeel en jongeren hierover ontvangen. De commissie heeft de directie geadviseerd een externe onderzoek te laten doen. De directie heeft hierop laten weten dat er al een cultuurscan door een externe onderzoeker reeds was opgestart.

In het verslagjaar is regelmatig contact geweest tussen de commissie en de directie. Aan het einde van het verslagjaar heeft de commissie aangegeven dat zij zich in de vergaderingen onvoldoende geïnformeerd voelde. Een aantal incidenten is niet aan de commissie gemeld en ondanks het steeds ter sprake komen van de gevoelde sociale en fysieke onveiligheid onder zowel personeel als jongeren, is de commissie niet geïnformeerd over het kennelijk al reeds uitgezette cultuuronderzoek. Als gevolg hiervan is het agendapunt 'incidenten' standaard aan de Agenda van de vergadering toegevoegd en heeft de directie toegezegd in de toekomst evaluatierapporten van incidenten met de commissie te delen.

Dit verslag is vastgesteld ter vergadering van de commissie van 13 april 2026 en op 28 april 2026 ondertekend door de secretaris en de voorzitter.

C.M.A. Groenendaal

mr. C.E.M. Marsé

8. Bijlagen

Managementoverzicht 2025 uit Klaver

2025	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom													eind voorraad		
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek		grief afgedaan	
januari	46	3	3	0	0	26	26	0	55	1	4					4	6	2	1	6	23
februari	23	24	24	0	0	18	18	0	67	2	9				1		6				29
maart	29	52	52	0	0	8	8	0	26						1		7				73
1e kwartaal	46	79	79	0	0	52	52	0	49	3	13				2	4	19	2	1	6	73
april	73	28	28	0	0	18	18	0	56	6	7				2	1	2				83
mei	83	27	27	0	0	40	40	0	40	5	10				3	4	13	5			70
juni	70	24	24	0	0	14	14	0	30	2	4					2	4	2			80
2e kwartaal	73	79	79	0	0	72	72	0	42	13	21				5	7	19	7			80
juli	80	24	24	0	0	22	22	0	42	2	2					1	14		3		82
augustus	82	30	30	0	0	37	37	0	95	12	5				4	1	13	1	1		75
september	75	64	64	0	0	24	24	0	31	2					2	2	18				115
3e kwartaal	80	118	118	0	0	83	83	0	56	16	7				6	4	45	1	4		115
oktober	115	48	48	0	0	31	31	0	89	5	7					3	14	2			132
november	132	50	50	0	0	34	34	0	95	8	2				5	4	14		1		148
december	148	23	23	0	0	34	34	0	50		2					16	14	2			137
4e kwartaal	115	121	121	0	0	99	99	0	78	13	11				5	23	42	4	1		137
Totaal	46	397	397	0	0	306	306	0	56	45	52				18	38	125	14	6	6	137

Totaaloverzicht 2025 uit Klaver

Inrichting	Doorloop termijnen in dagen										Beslissingen													
	Totaal instroom	Instroom Klachten	Instroom grieven	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom Klachten	Uitstroom grieven	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Geground	Ongeground	Deels gegrond	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na kennisgeving	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Onbevoegd
Den Hey-Acker	397	397	0	0	306	306	0	49	79	16	30	24	108	45	52			18	38	125	14	6	6	2
Totaal	397	397	0	0	306	306	0	49	79	16	30	24	108	45	52			18	38	125	14	6	6	2